

---

# WYSTAWA "80.rocznica powstania Armii Krajowej"

W 2022 r. przypada 80. rocznica powstania **Armii Krajowej**, z tej okazji Archiwum Państwowe w Lesznie i Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Oddział Leszno przygotowały okolicznościową wystawę.

## Na początek kilka informacji z historii

27 września 1939 r. w walczącej Warszawie gen. Michał Tokarzewski-Karaszewicz otrzymał pełnomocnictwo naczelnego wodza marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza do objęcia dowodzenia w wojnie na obszarze całego państwa. Utworzona przez niego organizacja wojskowo-cywilna nosiła nazwę Służba Zwycięstwu Polski (SPZ).

13 listopada 1939 r. władze na uchodźctwie w Paryżu powołały konspiracyjną organizację wojskową Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), na czele której stanął gen. Kazimierz Sosnkowski. Działające w kraju struktury SPZ weszły do ZWZ, w którym płk. Stefan Rowecki objął dowództwo okupacji niemieckiej, a gen. Tokarzewski-Karaszewicz – okupacji sowieckiej. W czerwcu 1940 r. gen. Stefan Rowecki mianowany został przez naczelnego wodza komendantem głównym ZWZ.

14 lutego 1942 r. ZWZ – rozkazem naczelnego wodza – przekształcony został w Armię Krajową. Jej dowódcą został gen. Stefan Rowecki.

---

Przygotowana na 16 planszach wystawa przedstawia moment wybuchu wojny oraz terror wprowadzony przez okupanta. Na kolejnych planszach przybliżono działalność organizacji konspiracyjnych działających w południowo-zachodniej Wielkopolsce: Czarny Legion, „Tajną Siódmkę”, Pakt Czterech, Narodową Organizację Bojową, Bataliony Chłopskie. Główną osią wystawy jest działalność Inspektoratu Rejonowego Armii Krajowej w Lesznie. Ekspozycja przybliży działalność Inspektoratu i jego strukturę. Prezentowane są także biogramy członków AK. Sporo miejsca poświęcono dowódcy Inspektoratu por. Jerzemu Handke oraz komendantowi miasta Leszna por. Maksymilianowi Lewandowskiemu.

Klamrą spinającą wystawę są plansze poświęcone działalności Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Oddział Leszno.

Przygotowując wystawę Archiwum wykorzystało zdjęcia, dokumenty, mapy pochodzące głównie ze swojego zasobu. Część zdjęć użyczyły również osoby prywatne.